

# سازمان بین‌المللی پلیس جنایی

به قلم: تیمسار عزیز طوسی



پرچم سازمان بین‌المللی پلیس جنایی

## مقدمه

انسان دارای غریزه دفاع از خود است و هرگاه به تنهایی از عهده دفاع برنیاید همکاری هموعان خود را جلب می‌کند. بخصوص اگر خطر آسیب‌رسانی دشمن همگانی باشد با رغبت بیشتری با هم همکاری و تعاون خواهند داشت. علت به وجود آمدن سازمان بین‌المللی پلیس جنایی همان غریزه دفاع است و چون خطر جنایتکاری همگان را تهدید می‌کند به آسانی دست به دست هم داده‌اند تا در مقابل تنهاران حرفه‌ای بدون مرز و سازمان‌های جنایت‌پیشه بین‌المللی، ایستادگی نمایند. برای آشنایی با این سازمان جهانی و نحوه عملکرد آن، تاریخچه، تشکیلات فعلی، هدف‌ها و اصول حاکم بر عمل‌کرد آن را مطالعه خواهیم کرد. مطالب این مقاله ابداعی و نظری نیست، بلکه تألیف و تنظیم شده است و در جمع‌آوری آن از انتشارات سالهای مختلف انترپول استفاده شده است. برای سهولت مطالعه فهرست مطالب آن از نظر شما می‌گذرد:

## تاریخچه سازمان پلیس بین‌المللی جنایی

حقوقی و فنی، اسناد عمومی و کتابخانه، و مجله انترپول.  
۴. پشتیبانی  
- دفاتر مرکزی ملی  
- هیأت نظارت.

## تشکیلات سازمان بین‌المللی پلیس جنایی

الف. هیأت‌های مشورتی: مجمع عمومی و کمیته اجرائی  
ب. ادارات ثابت:  
- دبیرخانه و بخش سازماندهی و گسترش  
۱. اداره عمومی: بودجه، ارتباط راه دور، سیستم کامپیوتری راه دور.  
۲. قسمت پلیس: گروه اخطارها و پیام‌های بین‌المللی، گروه ثبت کیفری، گروه تشخیص هویت و انگشت‌نگاری، اداره جرائم علیه اشخاص و اموال، اداره جرائم اقتصادی و مالی، اداره مبارزه با موادمخدر و اداره سیستم اطلاعات استراتژیکی.  
۳. اداره مطالعات و تحقیقات: مطالعات

## هدف‌ها و اصول همکاری و فعالیت

همکاری با سایر سازمان‌های بین‌المللی؛  
تربیت نیروی پلیس و همکاری فنی، گردهمایی‌ها و کنفرانس‌ها؛  
اولویت‌ها، پیش‌گیری جرائم؛  
قانون جنایی و آیین دادرسی کیفری؛  
همکاری در مبارزه با جرائم بین‌المللی.

## تاریخچه

در آوریل سال ۱۹۱۴ اولین کنگره بین‌المللی پلیس جنایی در موناکو به مدت ۴ روز برگزار شد. در جریان برگزاری این کنگره حقوقدانان و افسران عالی‌رتبه پلیس که از ۱۴ کشور مختلف جهان شرکت کرده بودند.

امکان تأسیس یک دفتر ثبت کیفری بین‌المللی و هم‌آهنگ‌سازی روش‌های استرداد مجرمین را مورد مطالعه و بررسی قرار دادند.

در سپتامبر سال ۱۹۲۳ دهمین کنگره بین‌المللی پلیس جنائی در شهر وین آلمان به مدت چهار روز برگزار شد.

در این کنگره رؤسای پلیس کشورهای مختلف؛ از جمله کشورهای اتریش، دانمارک، مصر، ایران، آلمان، فرانسه، یونان و مجارستان شرکت داشتند و نظریات و اطلاعات پلیسی را مبادله کردند و در مورد ضرورت ایجاد یک مجمع بین‌المللی بحث کردند. آنان عمیقاً علاقه‌مند به بررسی پدیده نوین جنایات بین‌المللی بودند؛ جنایاتی که اقدامات ستی پلیس برای جلوگیری از آن روز به روز بی‌اثرتر می‌شد. با الهام از پیش و عملکرد دکتر جان شویر (Johannes Schöber) رئیس پلیس وین، تصمیم گرفتند انجمنی تشکیل دهند که از طریق آن، کشورهای مختلف دنیا بتوانند فعالیت‌های خود را علیه جنایتکاران بین‌المللی بنیان گذارند و هم‌آهنگ سازند.

در جریان برگزاری این کنگره کمیسیون بین‌المللی پلیس جنائی (I.C.P.C.<sup>(۱)</sup>) تأسیس شد و اساسنامه آن نوشته و قرارگاه مرکزی آن در شهر وین مستقر شد.

باید یادآور شویم که قبل از به وجود آمدن کمیسیون بین‌المللی پلیس جنائی، مسائل و مشکلات مربوط به جلوگیری از مواد مخدر در سطح بین‌المللی مطرح شده بود و کنوانسیون‌های بین‌المللی تریاک (The International Opium Conventions) یکی در سال ۱۹۱۲ و دیگری در سال ۱۹۲۵ امضاء شد. این کنوانسیون‌ها همکاری بین‌المللی را برای مبارزه با مواد مخدر ضروری دانسته بودند، ولی انترپول بود که عملاً با مسائل قاچاق مواد مخدر درگیر شده بود. این سازمان در همان اوائل عمر خود دریافت که مسائل مربوط به مواد مخدر ماهیت خطرناکی دارد و نظر اعضای کمیسیون را به خطرات اجتماعی و اقتصادی مواد مخدر جلب کرد.

در سال ۱۹۲۶ سومین کنگره بین‌المللی پلیس جنائی که اکنون مجمع عمومی خوانده می‌شود در برلن برگزار شد و از کشورهای عضو خواست که به مسائل و مشکلات مواد مخدر پایان دهند. در سال ۱۹۳۰ با برگزاری چهارمین کنگره بین‌المللی پلیس جنائی قدم دیگری برداشته شد و

ایجاد دفتر بین‌المللی مسائل مواد مخدر پیشنهاد شد. هدف این دفتر ثبت و نگهداری پرونده‌های قاچاق بین‌المللی مواد مخدر بود و همچنین وظیفه تهیه عکس و اثر انگشت و مشخصات فردی قاچاقچیان مواد مخدر را به عهده داشت. یکی دیگر از وظایف این دفتر ایجاد همکاری و هم‌آهنگی بین فعالیت‌های کشورهای مختلف در زمینه مبارزه با قاچاق بین‌المللی مواد مخدر بود. انترپول از اولین سال‌های تشکیل خود نقش تعیین‌کننده‌ای در مبارزه با جرائم بین‌المللی مواد مخدر داشته است، و نظامی پویا برای جمع‌آوری و تبادل اطلاعات ضروری برای مبارزه بین‌المللی با قاچاق مواد مخدر ایجاد کرده است. پلیس بین‌المللی در جریان کار خود با جامعه ملل (League of Nations) همکاری خوب و نقش عمده‌ای در اجرای موافقت‌نامه‌های بین‌المللی برای مبارزه با مواد مخدر داشته است. این سازمان در مذاکرات مقدماتی کنوانسیون پیش‌گیری قاچاق مواد مخدر خطرناک که ۲۶ ژوئن ۱۹۳۶ در ژنو تشکیل شد، شرکت کرد و همکاری بین دو سازمان مورد تقدیر بود. این همکاری به طور وسیع‌تر تا سال ۱۹۳۸ ادامه داشت.

بعد از وقوع جنگ جهانی دوم دیگر فعالیت برای انترپول میسر نبود. ولی بعد از جنگ جهانی دوم رئیس پلیس بلژیک گفت: «ما نمی‌گذاریم، شعله‌ای که برافروخته بودیم برای همیشه خاموش شود». فعالیت و ابتکار عمل رئیس پلیس بلژیک موجب شد که در سال ۱۹۴۶ کنفرانس بروکسل برگزار شد و فعالیت‌های کمیسیون بین‌المللی پلیس جنائی (I.C.P.C.) از سر گرفته شد. اساسنامه جدید مورد تصویب قرار گرفت و به علت تنفیری که دنیا در جریان جنگ از آلمان نازی پیدا کرده بود و نیز به علت تقسیم آلمان به دو منطقه نفوذ شوروی و آمریکا، قرارگاه کل آن به پاریس انتقال داده شد. در این اجلاس هفده کشور شرکت داشتند که عبارت بودند از کشورهای بلژیک، شیلی، چکسلواکی، دانمارک، مصر، فرانسه، ایران، لوگزامبورگ، هلند، نروژ، لهستان، پرتغال، سوئد، سوئیس، ترکیه، انگلستان و یوگسلاوی. علاوه بر این کشورها، یونان و ایالات متحده آمریکا نیز در سال ۱۹۴۶ عضویت خود را در کمیسیون بین‌المللی پلیس جنائی تجدید کردند.

در سال ۱۹۴۷ عبارت «انترپول» به عنوان نشانی تلگرافی سازمان مورد پذیرش دفاتر مرکزی کشورهای عضو قرار گرفت. در

سال ۱۹۴۹ سازمان ملل متحد (United Nations) اساسنامه مشورتی ICPC<sup>(۲)</sup> را به عنوان یک سازمان غیرحکومتی تضمین کرد و مقررات ارتباط راه دور پلیسی پذیرفته شد.

در سال ۱۹۵۳ ایستگاه انتشارات رادیویی دایر شد. در اواخر سال ۱۹۵۵ این کمیسیون دارای پنجاه عضو بود. در سال ۱۹۵۶ اسم سازمان از کمیسیون بین‌المللی پلیس جنائی به سازمان بین‌المللی پلیس جنائی تغییر یافت و اساسنامه آن مورد تجدیدنظر قرار گرفت. در سال ۱۹۶۰ اجلاس عمومی برای اولین بار در خارج از اروپا تشکیل شد و چند سال بعد از آن کنفرانس منطقه‌ای در آفریقا تشکیل جلسه داد. در سال ۱۹۶۷ ساختمان قرارگاه مرکزی آن در سنت‌کلود<sup>(۳)</sup> گشایش یافت و در این هنگام دارای یکصد کشور عضو بود. چهار سال بعد از آن موافقت‌نامه ویژه همکاری با سازمان ملل متحد، به امضا رسید. در سال ۱۹۸۹ ساختمان جدید قرارگاه کل سازمان در شهر لیون فرانسه گشایش یافت و تعداد اعضای سازمان در این موقع به یکصد و پنجاه کشور می‌رسید. ساختمان جدید قرار کل در لیون به سیستم جدید کامپیوتری مجهز است.

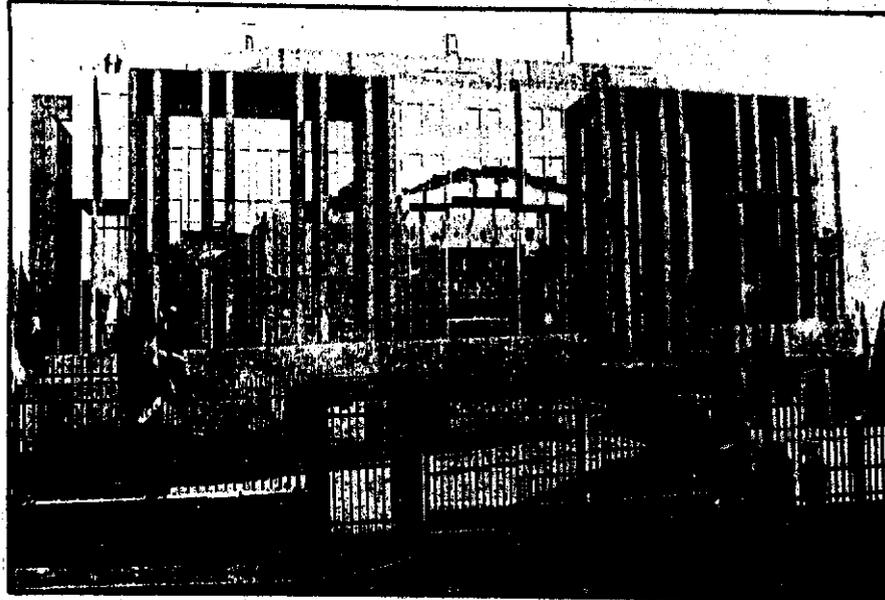
اعضای سازمان را می‌توان به سه گروه تقسیم کرد:

الف. اعضای انتخاب شده در کنگره وین؛

ب. اعضای که در کنگره وین حضور نداشتند، ولی بعداً به آن پیوستند؛

ج. اشخاصی که در تخصص حرفه‌ای خود شهرت بین‌المللی دارند و انتظار می‌رود کمک مؤثری به کمیسیون (سازمان) بکنند.

چنان‌که گفته شد تاریخ سازمان بین‌المللی پلیس جنائی نمایشنامه‌ای است با پرده‌های بی‌شمار، و فراز و نشیب‌های زیادی را پشت سر گذاشته است. این سازمان یک سازمان بین‌حکومت‌ها نیست، بلکه انجمنی خصوصی است و بنیانگذار آن نیز رؤسای پلیس شرکت‌کننده در کنگره وین بودند نه کشورها. کشورها در بنیانگذاری سازمان بین‌المللی پلیس جنائی نقشی نداشتند و درحقیقت کشور بنیانگذاری وجود ندارد. در نتیجه کشورهای متبوعه اعضای مؤسس را نمی‌توان کشور مؤسس خواند. از طرف دیگر تمام کشورهای شرکت‌کننده در کنگره و حتی اعضای بعدی



ساختمان جدید قرارگاه کل انتربول در شهر لیون فرانسه

را هم می‌توان مؤسس تلقی کرد. نحوه پذیرش اعضای جدید به این شکل است که تقاضای عضویت تسلیم دبیرخانه می‌شود و دبیرخانه آن را تسلیم مجمع عمومی می‌کند و تصویب آن منوط به کسب  $\frac{2}{3}$  آرای اعضای حاضر در جلسه است.

### تشکیلات

فعالیت‌های سازمان بین‌المللی پلیس جنایی از طریق تشکیلات دوگانه صورت می‌گیرد: یکی هیأت‌های مشورتی؛ مانند مجمع عمومی و کمیته اجرائی، دیگری تشکیلات دائمی؛ مانند دبیرخانه و دفاتر مرکزی کشورهای عضو.

**الف. هیأت‌های مشورتی:** مجمع عمومی، هیأت حاکمه عالی سازمان است. مجمع عمومی مرکب است از نمایندگان کشورهای عضو که از طرف مقامات ویژه در داخل کشورشان منصوب می‌شوند و سالی یک بار اجلاس عمومی را برگزار می‌کنند. مجمع عمومی سیاست‌ها و خط‌مشی کلی سازمان را اتخاذ می‌کند؛ مانند تصمیمات مربوط به روش‌های عملکرد، مسائل مالی و بودجه سازمان، هدف‌ها و اسباب همکاری و برنامه فعالیت‌ها که سازمان از آن تبعیت می‌کند. مجمع عمومی عملیات اجرائی را برای اعضای سازمان تصویب می‌کند و اشخاصی را انتخاب می‌کند که اداره امور را به دست گیرند.

کمیته اجرائی معمولاً سالی سه بار تشکیل جلسه می‌دهد. این کمیته مراقبت می‌کند که تصمیمات مجمع عمومی به مورد اجرا گذاشته شود، دستور جلسه مجمع عمومی را تهیه می‌کند، برنامه فعالیت‌ها را تصویب می‌کند و بودجه را قبل از آنکه تسلیم مجمع عمومی شود، پیش‌نویس می‌کند و بر کار و گردش کار دبیرخانه نظارت عالی دارد. کمیته اجرائی ۱۳ عضو دارد و کرسی‌ها به صورت منصفانه به قاره‌های مختلف اختصاص داده می‌شود. کمیته دارای یک رئیس است که برای یک دوره چهارساله انتخاب می‌شود و سه نفر عضو قائم‌مقام و ۹ نفر عضو عادی که هر کدام برای یک دوره سه ساله برگزیده می‌شوند.

**ب. ادارات ثابت:** تشکیلات دائمی سازمان بین‌المللی پلیس جنایی عبارتند از: دبیرخانه و دفاتر مرکزی کشورهای عضو. دبیرخانه خود دارای قسمت‌های مختلف است که به صورت تخصصی و بر مبنای تقسیم کار انجام وظیفه می‌نمایند.

### دبیرخانه

دبیرخانه یک نهاد اداری و فنی دائمی است که سازمان انتربول از طریق آن عمل می‌کند. دبیرخانه تصمیمات متخذه در مجمع عمومی و کمیته اجرائی را به مرحله اجرا می‌گذارد و مسابزه علیه جرائم بین‌المللی را هم‌آهنگ می‌کند. اطلاعات مربوط به جرائم و جنایتکاران را متمرکز و ارتباط را با مقامات ملی و بین‌المللی حفظ می‌نماید. دبیرخانه به وسیله دبیرکل اداره می‌شود. دبیرکل برای دوره پنج ساله، توسط مجمع عمومی انتخاب می‌شود. دبیرکل مسؤول حسن جریان امور در ادارات و قسمت‌های دائمی سازمان و امور بودجه است و در مقابل مجمع و کمیته اجرائی پاسخگوی مدیریت عمومی و مالی سازمان است. کارکنان دبیرخانه عبارتند از: دبیرکل و تعدادی کارمندان فنی و اداری که برای گرداندن امور سازمان لازم است. دبیرخانه چهار قسمت و یک دپارتمان دارد که هر کدام مسؤولیت وظایف خاصی را دارند و کارکنان دبیرخانه بین قسمت‌های مذکور توزیع می‌شوند.

کارمندان دبیرخانه را می‌توان در دو گروه تقسیم‌بندی کرد: افسران پلیس یا مستخدمین کشوری که از طرف کشورهای عضو، تأیید یا اعزام می‌شوند و کارمندانی که مستقیماً از طرف سازمان استخدام می‌شوند. جمع کل کارکنان سازمان حدوداً بین ۲۵۰ تا ۳۰۰ نفر و از اتباع چهل کشور مختلف هستند.

در دبیرخانه، مرکز مدیریتی دایر است که کامپیوتری کردن شبکه ارتباطی راه‌ دور انتربول را به عهده دارد.

### دپارتمان سازماندهی و گسترش:

این دپارتمان مستقیماً به دبیرخانه وصل است و مسؤول منطقی کردن روش‌های عملکرد و ساختارهاست. قسمت‌های دیگر دبیرخانه عبارتند از: ۱. اداره عمومی؛ ۲. پلیس؛ ۳. مطالعات و تحقیقات؛ ۴. پشتیبانی.

### قسمت اول: اداره عمومی

(Division I General Administration)

که پنج اداره و یک دپارتمان دارد. دپارتمان موردنظر واحد حفاظت سازمان است و سایر دوایر موجود در این قسمت عبارتند از: اداره تدارکات و خدمات داخلی، اداره امور مالی و حسابداری، اداره پرسنلی، اداره ارتباطات راه دور و اداره تشکیل اسناد و مدارک. تهیه وسائل ارتباطات راه دور، ترجمه، تایپ، چاپ و حفاظت با این دوایر است. همچنین این قسمت کنفرانس‌ها و سمپوزیوم‌ها و سخنرانی‌ها را دایر می‌کند که از آن جمله جلسات مجمع عمومی و کمیته اجرائی است.

بودجه: فعالیت‌های انتربول با کمک‌هایی که کشورهای عضو به بودجه سالانه آن می‌کنند انجام می‌شود. این کمک‌ها در واحدهای بودجه ذکر می‌شود. کشورهای عضو به دوازده گروه تقسیم

می‌شوند و هر گروه ۱٪ تا ۸۰٪ واحد بودجه را می‌تواند بپردازد. دبیرخانه مسؤول اجرای بودجه است و در مقابل اعضای مشاور جوابگوست.

**ارتباط راه دور (Telecommunication):**  
برای موفقیت در همکاری بین‌المللی امکان یک ارتباط قابل اعتماد، سریع، دائمی و امن ضرورت دارد و یکی از وظایف بنیادی انترپول فراهم نمودن وسائل این ارتباط است. در نتیجه هرچه درباره اهمیت ارتباط راه دور گفته شود اغراق آمیز نخواهد بود. اغلب کشورهای عضو به شبکه مستقل ارتباطی پلیس بین‌المللی پیوسته‌اند که ارتباط آنان را با دفاتر مرکزی سایر اعضا و خود دبیرخانه سازمان برقرار می‌کند. سیستم ارتباطی طوری است که می‌شود پیام را فوراً به ایستگاه‌های متعدد رادیویی ارسال داشت. دبیرخانه و بسیاری از دفاتر به تجهیزات تصویری (فتوتلگراف) هم مجهز هستند که می‌توانند عکس‌ها و آثار انگشتان را منتقل یا دریافت نمایند. دبیرخانه و بیشتر دفاتر مرکزی در سیستم تلکس بین‌المللی حق اشتراک دارند و دارای سویچینگ پیام اتوماتیک شبکه رادیویی نیز هستند. به عنوان مثال در سال ۱۹۸۵ تعداد ۶۳۵ هزار

پیام رادیویی رد و بدل شده است. برای نقل و انتقال اطلاعات مکتوب بین کشورهای عضو و دبیرخانه انترپول، نیازمندیهای لازم به وسیله شبکه تله کومی نیکیشن تأمین می‌شود. مطالبی که به وسیله این شبکه رد و بدل می‌شود عبارتند از: متن‌های تایپ شده، متن همراه گراف، دیگرام، تابلو، عکس‌های اسکناس و پول تقلبی، اثر انگشت، عکس و یا ترکیبی از عکس و متن و غیره.

شبکه ارتباط راه دور، دارای رادیو-تله تایپ، تلکس، مورس، تله تکست، ای. آر. کیو (ARQ)، پست الکترونیکی و شبکه رادیویی است و سیستم ارتباط تلفنی جزء شبکه محسوب نمی‌شود. این شبکه دارای ایستگاه مرکزی، ایستگاه‌های منطقه‌ای و ایستگاه‌های مستقر در دفاتر مرکزی کشورهای عضو است. بعضی از دفاتر فرعی به شبکه وصل نیستند و تعداد آنها حدود ۱۳ دفتر است. تعداد ۸۲ دفتر پیام رادیویی دریافت می‌کنند بدون آنکه بتوانند پیام رادیویی بفرستند و تعدادی از دفاتر هم گیرنده و هم فرستنده دارند که تعداد آنها حدود ۶۵ دفتر است. بدین ترتیب بین ۱۴۷ کشور از کشورهای عضو ارتباط تلفنی،

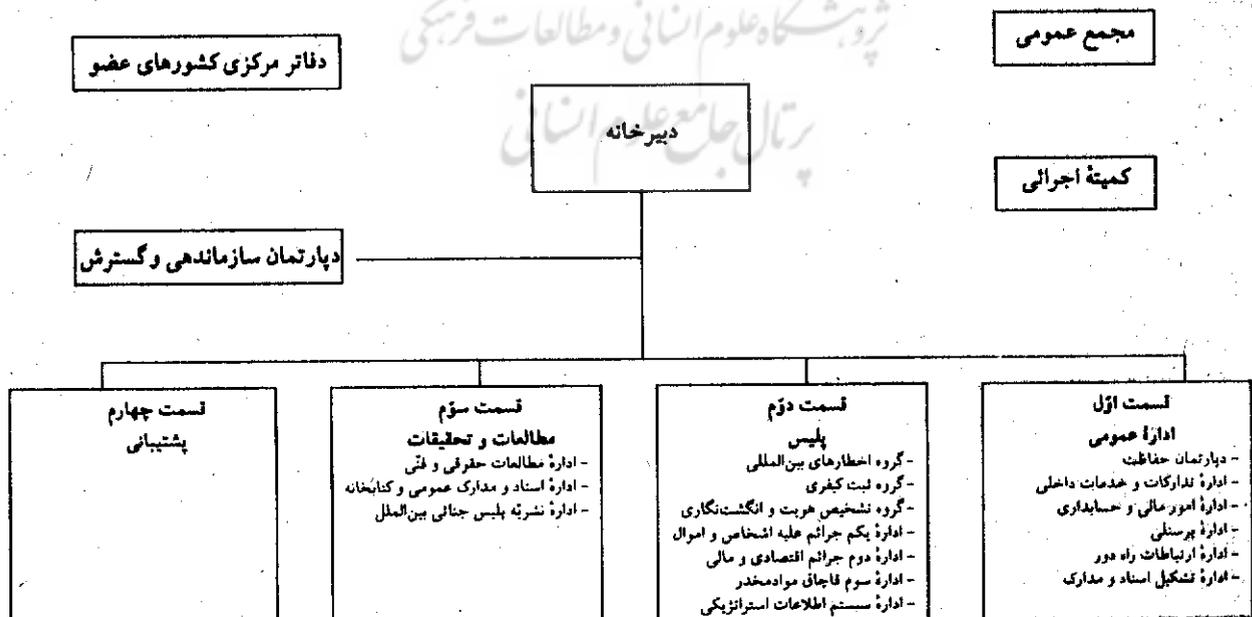
تلگرافی، رادیویی، مورس، تلکس، فاکس، پست تصویری و شبکه کامپیوتری برقرار است. سیستم پیام به صورت سویچینگ و اتوماتیک است و زمان لازم برای جابه‌جایی پیام‌ها از ۲۴ ساعت به ۹۰ دقیقه تقلیل یافته است.

**سیستم کامپیوتری دبیرخانه:** دبیرخانه و شعب تابعه آن در شهرهای سن‌کلود و لیون مجهز به جنرال کامپیوتر، کامپیوتر مرکزی، میکروکامپیوتر و پرینترهای ماتریکس و پرینترهای لیزری هستند. دبیرخانه دارای پست الکترونیکی، سیستم بایگانی الکترونیکی و سیستم اطلاعات جنایی (Criminal Information System) است که سیستم اخیر شامل فایل اسامی، فایل ضبط مواد مخدر، فایل پرونده، فایل جعل اسکناس و فایل اموال مسروقه و اموال پیدا شده و گم شده می‌باشد.

### قسمت دوم: پلیس

پلیس اطلاعات پرونده‌های جنایی را برحسب کشورهای بازجوئی‌کننده متمرکز می‌کند. پلیس اطلاعات را جمع‌آوری می‌کند گزارش‌ها را روی پرونده‌های مربوطه می‌نویسد، اخبار و اطلاعیه‌های بین‌المللی

نمودار تشکیلاتی سازمان بین‌المللی پلیس جنایی



را پیش‌نویس می‌کند و آن‌ها را منتشر می‌سازد. این بخش ترتیب سخنرانی‌ها و سمپوزیوم‌های تخصصی را می‌دهد. قسمت پلیس اداره و سه گروه دارد: ۱. گروه اخطارهای بین‌المللی؛ ۲. گروه ثبت سابق کیفری؛ ۳. گروه تشخیص هویت و انگشت‌نگاری؛ ۴. اداره جرائم علیه اشخاص و اموال؛ ۵. اداره جرائم اقتصادی و مالی؛ ۶. اداره مبارزه با قاچاق مواد مخدر؛ ۷. اداره سیستم اطلاعات استراتژیکی.

قسمت پلیس، مجله‌ای تحت عنوان Counter feits and forgeries Review به پنج زبان انگلیسی، عربی، فرانسه، اسپانیایی و آلمانی چاپ و منتشر می‌کند.

**گروه اخطارها و پیام‌های بین‌المللی:** این گروه تذکرات لازم را به صورت پیام می‌فرستد و آگهی‌های ضروری را نیز منتشر می‌کند که مهمترین آنها عبارتند از:

**آگهی‌های بین‌المللی:** دبیرخانه برای آگاهی کشورهای عضو انواع مختلف اعلامیه‌ها را صادر می‌کند.

اعلامیه برای دستگیری و استرداد افراد مجرم یا درخواست مقامات قضائی یک کشور عضو؛

اعلامیه تحقیق؛ برای شناسایی افراد و جمع‌آوری اطلاعات درباره آنان است (مانند مظنونین به ارتکاب جرائم بین‌المللی، اشخاص گم‌شده و اشخاص مجهول‌الهویه). **اخطارهای هشداردهنده:** این اخطارها درباره مجرمین حرفه‌ای که قادر به ارتکاب اعمال مجرمانه در کشورهای مختلف هستند اطلاعاتی به دست می‌دهد تا مراقبت کامل به عمل آید.

**آگهی برای اجساد مجهول‌الهویه:** این آگهی‌ها برای شناسایی اجساد مجهول‌الهویه صادر می‌شود.

**آگهی‌های اموال مسروقه:** این آگهی‌ها با عکس چاپ می‌شود.

**آگهی‌های توصیه‌ای روش عملکرد:** این آگهی‌ها جزئیات روش عملکرد جدیدی را که توسط مجرمین بین‌المللی به کار گرفته می‌شود و احتمالاً در کشورهای مختلف شایع می‌شود توضیح می‌دهد.

**پروشورها و بخشنامه‌های اختصاری:** این آگهی‌ها اطلاعات مربوط به جرم ویژه و مجرمین خاص را تهیه می‌کند.

**گروه ثبت کیفری:** ثبت مسائل جنائی برای سازمانی که همکاری‌های بین‌المللی را متمرکز می‌کند و بر آن نظارت دارد، دارای اهمیت اساسی است. دبیرخانه دو گروه ثبت

دارد: یکی گروه ثبت عمومی که اسامی همه اشخاصی را که با بازرجویی‌های پلیس بین‌المللی ارتباط پیدا می‌کند و نیز جرائم اعلام شده، و اسناد و اشیای گم‌شده را ثبت می‌کند؛ دیگری گروه ثبت ویژه که آثار انگشت‌تکی، و ده انگشتی مجرمین خاصی را نگهداری می‌کند. در سال ۱۹۸۵ تعداد اسامی مجرمین و عنوان جرائم ثبت شده به ۴۵۳۴۰۰۰ فقره می‌رسید. تعداد اوراق انگشت‌نگاری انجام شده ۲۵۱۰۰۰ فقره، پرونده‌های عکس تشخیص‌هویی به ۸۳۵۰ فقره می‌رسید. تعداد ۴۹۶ مجرم با آزمایش انگشت‌نگاری شناسایی شده بودند.

**اداره جرائم عمومی علیه اشخاص و اموال:** این اداره در مورد جرائم علیه اشخاص و اموال شخصی به طور تخصصی فعالیت می‌کند و روش‌های پیش‌گیری و حفاظت را می‌داند، با روش‌های عملکرد مجرمین حرفه‌ای که در این زمینه مرتکب جرم می‌شوند آشناست و پی‌گیری و تعقیب این نوع پرونده‌ها را به عهده دارد.

**اداره جرائم اقتصادی و پولی:** این اداره در مورد جرائم اقتصادی و پولی مأموریت دارد. اغلب این جرائم علیه یک کشور مرتکب می‌شوند و به اشخاص ارتباط اساسی ندارند. جعل و چاپ پول تقلبی و قاچاق ارز و سایر جرائمی که علیه اقتصاد یک کشور از طریق این قسمت تعقیب و پی‌گیری می‌شود.

**اداره مبارزه با قاچاق دارو و مواد مخدر:** مواد مخدر به علت شیوع آن از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و بیشتر کارکنان انترپول در این قسمت مشغول فعالیت هستند. این اداره شعب مختلف دارد که عبارتند از: گروه عملیات که با تعدادی افسر رابط اداره می‌شود و گروه اطلاعات که گزارش‌های ویژه آن به صورت بولتن هفتگی تلگرافی تحت عنوان «بولتن اطلاعات مواد مخدر» برای مبادی ذی‌ربط ارسال می‌شود و علاوه بر آن یک تحلیل آماری ماهیانه هم دارند. گروه سوزم در مورد طرح‌های ویژه فعالیت می‌نماید.

**سیستم اطلاعات استراتژیکی:** این قسمت پیام‌های خبری هفتگی و تحلیل آماری ماهیانه را منتشر می‌کند و نشر آن‌ها به چهار زبان مورد استفاده سازمان صورت می‌گیرد.

## قسمت سوم: اداره مطالعات و تحقیقات

این قسمت، سه اداره فرعی دارد که شامل اداره حقوقی سازمان نیز هست. این قسمت خدمات فنی و حقوقی را انجام می‌دهد و مجموعه‌های مرجعی پلیسی، جنائی، پیش‌گیری، حقوق کیفری و جرم‌شناسی را تهیه می‌کند و در اختیار کشورهای عضو و نیز ادارات تابعه خود دبیرخانه قرار می‌دهد.

این بخش ضمن اجرای وظایف محوله خاص خود، بازدهی‌هایی را ترتیب می‌دهد، اسناد و مدارک را تحلیل می‌کند، سمپوزیوم‌هایی را برای انترپول تشکیل می‌دهد، و در کار سایر تشکیلات بین‌المللی در رابطه با مسائل حقوقی و جرم‌شناسی شرکت می‌کند. همچنین نشریه بین‌المللی انترپول را تحت عنوان International Criminal Police Review منتشر می‌کند. ادارات تابعه این قسمت عبارتند از: اداره مطالعات حقوقی و فنی، اداره اسناد و مدارک عمومی و کتابخانه، اداره نشریه پلیس جنائی بین‌المللی.

**۱. اداره مطالعات حقوقی و فنی:** علاوه بر کمک در رسیدگی جنائی، سازمان پلیس بین‌المللی برای کشورهای عضو یک رشته اسناد حقوقی و فنی تهیه می‌کند و در دسترس قرار می‌دهد. این اسناد، اغلب بر مبنای اطلاعات و دانسته‌هایی است که کشورهای عضو در اختیار دبیرخانه سازمان قرار داده‌اند. کارکرد دبیرخانه سازمان همه کشورهای عضو را توان می‌دهد که از تجربیات همدیگر استفاده نمایند. اسناد مرجع و تنظیم و نگهداری آن از وظایف بخش تحقیق و مطالعات است که خود سه شعبه دارد و هر کدام تکالیف خاصی به عهده دارند.

گزارش‌ها هم در اجرای برنامه فعالیت‌های مصوبه مجمع عمومی و اهم برای برآورد نیازهای خاص تهیه می‌شود. این گزارش‌ها ممکن است مطالعات حقوقی مربوط به بعضی از جنبه‌های عملکرد انترپول یا درباره انواع خاص جرائم باشد که در جلسات گروه‌های تحقیق مورد بحث و بررسی قرار گیرد و یا مربوط به بررسی موقعیت و جایگاه انترپول نسبت به مسائل فنی و حقوقی که در زمینه فعالیت سایر سازمان‌های بین‌المللی پیش می‌آید، و نیز این گزارش‌ها ممکن است در پاسخ درخواست‌های دفاتر مرکزی کشورهای

عضو تهیه شود.

۲. اداره اسناد و مدارک عمومی و کتابخانه: در این اداره اسناد عمومی مرجع انتخاب می شود، مطالب مورد نظر استخراج، سپس نشر و توزیع می شود کتابخانه بخش تحقیق و مطالعات شامل ۵۰۰۰ جلد کتاب و نیز تعداد بی شماری مجموعه های گوناگون مطالعاتی و تحقیقاتی، رساله ها، گزارش ها و مدارک کتبی جلسات سازمان های بین المللی، متون قوانین ملی کشورهای عضو، بخصوص قوانین راجع به استرداد و مجلات و نشریات راجع به موضوعات مربوط به پلیس، من جمله ۱۶۰ نشریه دوره ای از ۲۵ کشور.

بخش تحقیق و مطالعه اسنادی را که برای نیروی پلیس در تحقیقاتشان مفید تشخیص داده شده است چاپ و منتشر می کند و همچنین آمار جرائم بین المللی را منتشر می کند و این آمار بر مبنای اطلاعاتی است که در دفاتر مرکزی بر روی فرمهای استاندارد تهیه می شود.

۳. اداره نشریه پلیس جنائی بین المللی: مجله پلیس جنائی بین المللی یک نشریه ماهیانه و تخصصی و حرفه ای است که در سال ۱۹۲۵ تحت عنوان: Surete' Pulique Internationale پساً به عرصه مطبوعات گذاشت. بعد از سال ۱۹۴۶ نیز با فعالیت مجدد سازمان پلیس بین الملل انتشار آن ادامه یافت و در حال حاضر به چهار زبان مورد استفاده سازمان؛ یعنی عربی، انگلیسی، فرانسه و اسپانیایی انتشار می یابد. ناشر مجله دبیرخانه سازمان است و بخش تحقیق و مطالعات بر تولید آن نظارت دارد. این نشریه درباره جنبه های فنی و حقوقی کار پلیس مقالات تخصصی منتشر می کند. مدارک و اسناد مجله محرمانه است و اصولاً برای مراجع مجری قانون، اعضای قوه قضائیه و حقوقدانان متخصص تهیه می شود.

### قسمت چهارم: پشتیبانی

در سالهای اخیر به تشکیلات دبیرخانه اضافه شده است. قبلاً وظایف این بخش را اداره عمومی دبیرخانه به عهده داشت.

دفاتر مرکزی: در هر کشور عضو، یک دپارتمان پلیس وجود دارد که تحت عنوان «دفتر مرکزی ملی انترپول» خدمت می کند و برای همکاری بین المللی محوریت دارد. در اغلب موارد اداره ای که به عنوان دفتر مرکزی ملی انتخاب می شود، یک اداره عالی رتبه

است و اختیارات و قدرت وسیعی را داراست. این نوع انتخاب به تقلیل مشکلات ذاتی و لایسنگ ناشی از همکاریهای بین المللی کمک می کند. این دفتر قادر است جزایبگوی درخواست های دبیرخانه یا سایر دفاتر مرکزی باشد و در صورت لزوم صلاحیت پیاده کردن عملیات وسیع پلیسی را با همکاری سایر ادارات ملی دارد. کارمندان دفاتر مرکزی ملی از مأمورین پلیس یا مأمورین حکومتی همان کشور تأمین می شود که در محدوده قوانین مملکتی عمل می کنند. در هر دفتر مرکزی محلی، یک نفر رابط وجود دارد که در صورت درگیر شدن با پرونده ای جنائی، مشکل زبان را حل می کند و در سازمان نیز افرادی برای حل مشکل زبان مستقر هستند و یکی از زبانهای انتخاب شده سازمان را می دانند. دفتر مرکزی هر کشور عضو می تواند مستقیماً با دفتر مرکزی عضو دیگر سازمان ارتباط برقرار کند و همکاری بخواند. به هر حال باید رونوشت مکاتبات خود را به دبیرخانه ارسال دارند تا دبیرخانه برابر تکلیف خود اطلاعات را متمرکز نماید و همکاری را هم آهنگ کند. فعالیت های دفتر مرکزی هر کشور عضو را می توان به شرح زیر خلاصه کرد: در کشور خودشان از منابع مربوطه اسناد و مدارک و اطلاعات مربوط به اجرای بین المللی قوانین را جمع آوری می کنند و به سایر دفاتر ملی و نیز به دبیرخانه انتقال می دهند. نظارت می کنند که تحقیقات و عملیات پلیسی خواسته شده، از طریق انترپول به نحو احسن در کشورشان انجام شود و نتیجه به اطلاع طرف درخواست کننده برسد. این دفاتر درخواست همکاری بین المللی مقامات قضائی یا سایر سازمان های حکومتی کشور خود را تسلیم دفاتر مستقر در سایر کشورها می کنند. همکاری بین المللی بازرجویان و تحقیق کنندگان، یک کشور عضو را قادر می سازد که برای تحقیق در مورد جرائمی با خصیصه بین المللی به سایر کشورهای عضو مسافرت کنند. اجازه چنین عملیاتی ممکن است به سرعت داده شود؛ هرگاه اوضاع و احوال آن را ایجاب کند. در این حالت افسر پلیس خارجی با نیروی پلیس میزبان رابطه برقرار می کند و در جریان عملیات پلیسی و قضائی، مثل جمع آوری دلایل و مدارک، توقیف، مصاحبه، تعقیب، تحقیق و غیره حاضر می شود. دفاتر مرکزی کشورهای عضو موظف هستند این نوع مأموریت ها را انجام دهند یا اینکه با جلب رضایت مقامات

ویژه قضائی به پلیس کشور دیگر اجازه دهند که در آن کشور حضور پیدا کنند. رؤسای دفاتر مرکزی کشورهای عضو در اجلاس مجمع عمومی به عنوان اعضا یا نمایندگان کشورهای خود شرکت می کنند و در نهایت در اجرای راه حل های ارائه شده مجمع عمومی نظارت می نمایند.

دفاتر مرکزی می توانند مستقیماً با همدیگر تماس بگیرند، ولی بهر حال انتظار می رود که کسی مکاتبه یا ارتباط را به دبیرخانه ارسال دارند تا دبیرخانه بتواند اطلاعات را متمرکز نماید و همکاری بین پلیس جنائی را هم آهنگ سازد.

مشاوران سازمان کارشناسان عالی مقام هستند که شهرت جهانی دارند و از طرف کمیته اجرائی برای مدت سه سال منصوب می شوند تا به انترپول در مسائل فنی و علمی کمک کنند.

جرائم بین المللی بیش از پیش گسترش می یابد، جنایتکاران چشم و گوش بازتر و حرفه ای تر می شوند و نتایج اعمال آنان بیش از پیش خسارت می زند. برای مقابله با آنان باید دفاتر مرکزی ملی مجهزتر و کارکنان آن مجرب تر و تربیت یافته تر باشند.

هیأت نظارت: در سال ۱۹۸۲ مجمع عمومی سازمان، تشکیل هیأت نظارت را تصویب کرد که مرکب از پنج عضو بنا ملیت های مختلف است. هیأت های نظارت در دفاتر مرکزی کشورهای عضو مستقر هستند و دارای پنج نفر عضوند که یک نفر آنان از انترپول منصوب می شود و یک نفر از طرف کشور محل استقرار قرارگاه کل تعیین می شود و یک نفر از اعضای کمیته اجرائی سازمان در هیأت شرکت می کند. یک نفر دیگر به عنوان متخصص در روش کار دستگاه های الکترونیکی در آن عضویت دارد و رئیس هیأت از طرف انترپول و کشور محل استقرار قرارگاه کل انتخاب می شود.

هدف ها و اصول همکاری و فعالیت:

هدف های سازمان به طور خلاصه عبارتند از:

۱. تأمین راه اندازی کمک های متقابل مقامات پلیس جنائی در بالاترین حد ممکن و در محدوده قوانین داخلی هر کشور و با رعایت مفاد اعلامیه جهانی حقوق بشر؛

۲. تأسیس و توسعه مؤسساتی که فعالیت آنها در جلوگیری و پیشگیری جرائم عمومی به طور مؤثر کمک می کند؛

۳. تحقیق و مطالعه در مورد نحوه کشف جرم و تعقیب مجرم و جمع آوری دلایل و مدارک؛

۴. جلوگیری از فرار مجرمین که در یک کشور مرتکب جرائم می‌شوند و از آن کشور خارج می‌شوند؛  
 ۵. تسعیب و دستگیری مجرمین بین‌المللی؛  
 ۶. پیش‌گیری جرائم عمومی در داخل کشورها؛  
 ۷. پیش‌گیری جرائم بین‌المللی؛  
 ۸. انهدام شبکه‌های بین‌المللی تبهکاران و قاچاقچیان.  
 از لحاظ همکاری و فعالیت، سازمان عمل‌کرد خود را بر پایه اصول زیرینا گذاشته است:

الف. سازمان در مواردی که جنبه سیاسی، نظامی، مذهبی و یا نژادی داشته باشد دخالت نمی‌کند و حق فعالیت ندارد. به عبارت دیگر سازمان انترپول در جرائمی که خصیصه سیاسی و نظامی نژادی و مذهبی دارد با پلیس کشور مربوطه همکاری نمی‌کند؛ چون اوضاع و احوال جرائم موردنظر و عوامل به وجودآورنده آن حالت ویژه‌ای دارد؛

ب. احترام نسبت به تمامیت ارضی کشورها و حکومت آنان؛

ج. زمینه فعالیت انترپول محدود است به پیش‌گیری جرائم و اجرای قانون در رابطه با جرائم عمومی و این تنها اساسی است که موافقت کشورهای عضو می‌تواند بر آن استوار باشد؛

د. جهان‌شمول بودن همکاری به این معنی که هر کشور عضوی با کشور دیگر همکاری می‌کند و تعاون و همکاری نباید تحت تأثیر عوامل جغرافیایی و زبان به تعویق بیفتد؛

ه. مساوات کشورهای عضو: برای تمام کشورهای عضو خدمات و حقوق یکسان پیش‌بینی شده است و این حقوق و خدمات مساوی به میزان کمک کشور عضو به سازمان، بستگی ندارد؛

و. همکاری با سایر نمایندگیا: همکاری از طریق دفاتر مرکزی کشورهای عضو، توسعه پیدا می‌کند و عوامل حکومت‌های علاقه‌مند به مبارزه با جرائم عمومی را دربرمی‌گیرد؛

ز. قابلیت انعطاف روش‌های عمل‌کرد: اصولی مقرر شده تا حاکم بر روش عمل‌کردها باشد و نظم و دوام آن‌ها را تضمین نماید و تشریفات را تا حد امکان پایین آورد و به تنوع بی‌حد و حصر ساختارها و موقعیت‌ها در کشورهای

مختلف عنایت داشته باشد؛

ح. احترام به اصول مذکور در عملیات روزانه دقیقاً به آن معنی است که انترپول نمی‌تواند یک تیم کارآگاهی فراملی تشکیل دهد و راه بیفتد و در ممالک مختلف در مورد پرونده‌های جنائی تحقیق و تجسس کند. همکاری پلیس بین‌الملل به هم‌آهنگی نیروی پلیس کشور عضو، بستگی دارد که اطلاعات تهیه می‌کند یا درخواست اطلاعات و یا خدمات، در موقعیت‌های مختلف می‌کند.

### همکاری با سایر سازمان‌های

بین‌المللی: انترپول تنها فعالیت نمی‌کند، بلکه در سطح بین‌المللی با سایر هیأت‌ها، سازمان‌ها، مقامات و مؤسسات بین‌المللی که برای مسائل خاص تشکیل شده‌اند



یادبود افتتاحیه ساختمان جدید در شهر لیون

همکاری و ارتباط دارد؛ مثل سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشور، اتحادیه ارتباطات بین‌المللی، سازمان آموزشی و علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو)، شورای همکاری گمرکات، کمیسیون تجارت و گسترش سازمان ملل، طرح دوره‌ای موادمخدر در اروپا، سازمان ملل متحد، شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد و غیره. انترپول یا سه مؤسسه ارتباط بنیشتتر دارد که عبارتند از کمیسیون موادمخدر سازمان ملل متحد، مرکز حقوق بشر، و شعبه پیش‌گیری جرائم.

**تربیت نیروی پلیس و همکاری فنی:**  
 انترپول در تعلیم و تربیت پلیس کشورهای عضو، با روش‌های زیر شرکت می‌نماید:

۱. تشکیل سمپوزیوم برای رؤسای آموزشگاه‌های پلیس؛
۲. برگزاری دوره‌های آموزشی برای کارکنانی که با جرائم مربوط به پول و ارز سر و کار دارند؛

۳. سمینارهای توجیهی برای افسران

پلیس دفاتر مرکزی کشورهای عضو؛

۴. برگزاری دوره‌های آموزشی برای کارکنانی که مکلف به مبارزه با قاچاق موادمخدر هستند.

انترپول تعدادی وسائل کمک آموزشی تولید می‌کند؛ از جمله فیلم در مورد نحوه تقلب پول و ارز و جعل اسکناس و راهنما برای افسران پلیس مبارزه با موادمخدر، ابتکار تولید فیلم آموزشی پلیسی در کشورهای عضو، برنامه اسلایدهای آموزشی موادمخدر، برنامه آموزشی قاچاق موادمخدر برای استفاده در آموزشگاه‌های پلیس. کمک‌های تکنیکی برای استفاده پلیس نیز توصیه می‌شود؛ مثل کامپیوتر، هواپیما، حفاظت اطلاعات و غیره.

### گردهم‌آیی‌ها و کنفرانس‌ها: نمایندگان

کشورهای عضو برای مذاکره در مورد همکاری مربوط به مسائل خاص یک منطقه یا قاره کنفرانس‌هایی تشکیل می‌دهند که ممکن است منطقه‌ای یا قاره‌ای یا جهانی باشد.

انترپول سمپوزیوم‌هایی را برای تبادل تجربیات و اطلاعات فنی و تخصصی در مورد موضوعات خاصی، از قبیل آموزش علوم قضائی، موادمخدر، دانسته‌های الکترونیکی، جرائم سازمان‌یافته، پیش‌گیری جرائم، کلاهبرداری بین‌المللی، سرقت آثار میراث فرهنگی، آدم‌ربایی و گروگان‌گیری، تربیت می‌دهد.

کارکنان تمام قسمت‌های سازمان پلیس بین‌المللی در گردهم‌آیی‌ها و سمینارهای آموزشی دبیرخانه سازمان ملل متحد که از طرف شورای اقتصادی و اجتماعی برگزار می‌شود، شرکت می‌کنند. سمپوزیوم‌های بین‌المللی در مورد علوم قضائی، و برای تشخیص هویت و جمع‌آوری دلایل و مدارک برگزار شده است.

**اولویت‌ها:** مبارزه علیه جرائم سازمان‌یافته در اولویت قرار دارد و قویترین حریفی که پلیس بین‌الملل باید با آن دست و پنجه نرم کند باندهای قاچاق موادمخدر است که خطر آن بیشتر و هشداردهنده است. تقریباً یک سوم کارکنان دبیرخانه سازمان پلیس بین‌الملل مأمور انجام دادن این امر مهم شده‌اند و با حق تقدم نسبت به سایر قسمت‌ها می‌توانند از تأسیسات و تجهیزات قرارگاه کل استفاده نمایند. اینان مأموریت همکاری و برقراری ارتباط بین کشورهای عضو را نیز به عهده دارند. مبارزه

باید در کشورهای تولیدکننده، واردکننده، صادرکننده و مصرف‌کننده صورت گیرد. انترپول مستقیماً و مستقلاً تحقیق نمی‌کند، بلکه کمک می‌کند که کشورهای عضو بدون فوت وقت، اطلاعات لازم را مبادله کنند.

**پیش‌گیری جرائم:** بعضی از انواع جرائم پیش از دیگر جرائم قابلیت پیش‌گیری دارند، در نتیجه، موضوع مطالعات تفصیلی قرار می‌گیرند و توصیه‌هایی در مورد آنها می‌شود؛ مثل بزهکاری جوانان، هواپیماری، آدم‌ربایی و قاچاق انسان که مطالعات مفصل فنی درباره آنها انجام گرفته است؛ مثل حمایت تاکسیرانان، حفاظت موزه‌ها، سرقت آثار میراث فرهنگی و اتومبیل‌ها، حفاظت بانک‌ها و مؤسسات مالی، داروخانه‌ها و حمل‌کنندگان نقدینه.

**قانون جنائی و آیین دادرسی کیفری:** انترپول یکی از رابط‌های خوب و فعال در زمینه همکاریهای قضائی بین‌المللی است، انترپول طبعاً علاقه‌مند به این مسائل و فعالیت‌هاست و شماری از اسناد مربوط به این موضوع‌ها را منتشر کرده است؛ مثل وظایف و اختیارات پلیس، قانونگزاری خاص که شامل بعضی از جرائم می‌شود، جنبه‌های حقوقی ممانعت از ورود به کشور و اخراج از کشور و غیره. انترپول در مرحله مقدماتی استرداد مجرمین نیز نقش دارد، درحقیقت کنوانسیون اروپایی استرداد مجرمین هم برای استرداد مجرمین، مجرای انترپول را پیش‌بینی کرده است، که درخواست استرداد باید به انترپول تسلیم شود. انترپول پیشنهاد اصلاح قوانین داخلی مربوط به استرداد را به کشورهای عضو می‌دهد.

**دائرةالمعارفی از مجموع قوانین کشورهای عضو** به تفصیل تهیه شده است که اعضای سازمان می‌توانند از آن استفاده کنند. انترپول قوانین نمونه‌ای را پیش‌نویس کرده منتشر می‌کند، این قوانین در صورت تصویب به پلیس کمک می‌کند که بهتر بتواند امسوال غیرمشرع را تجسس، ردیابی و توقیف کند.

**همکاری در مبارزه با جرائم بین‌المللی:** جرائم بین‌المللی جرائمی است که عملیات اجرائی آن در کشورهای مختلف توسط یک نفر یا اعضای شبکه جنائی در کشورهای مختلف انجام می‌شود و یا اینکه در یک کشور ارتکاب می‌شود و آثار جنائی آن در جاهای دیگر نیز منعکس می‌شود؛ مثل کلاهبرداری بین‌المللی، جعل

بین‌المللی، قاچاق بین‌المللی، قاچاق ارز، جعل پول کشورهای دیگر. باندی که در یک کشور آسیایی پول کشور دیگر را چاپ می‌کند و در یک کشور آفریقایی آن را خرج می‌کند و با ارز حاصله از آن در یک کشور اروپایی سرمایه‌گذاری می‌کند، ضرر و زیان عمل خود را محدود به یک جامعه نمی‌کند، بلکه جوامع مختلف و متعددی از عمل ارتكابی آن زیان می‌بینند.

بعضی از جرائم بین‌المللی توجه خاص پلیس بین‌الملل را لازم دارند؛ مثل جرائم علیه اشخاص، هواپیماری، سرقت‌هایی که به منظور ارتکاب سایر جرائم صورت می‌گیرد. بسیاری از مجرمین بلیت هواپیما می‌دزدند، آثار میراث فرهنگی را سرقت می‌کنند، ماشین می‌دزدند تا مرتکب جرائم دیگری شوند. بعضی از جنایتکاران در یک کشور مرتکب جرم می‌شوند و به کشور دیگری متواری می‌شوند. بعضی از جرائم هم جنبه ملی دارند و هم جنبه بین‌المللی؛ مانند جرائم سازمان‌یافته، گروگان‌گیری، قاچاق عمده، کلاهبرداری بین‌المللی، اختلال در هواپیمایی کشوری، استعمار بین‌المللی از فحشاء و غیره. استعمار بین‌المللی از فحشاء را با اینکه در شکل‌های مختلف صورت می‌گیرد، در کنوانسیون بین‌المللی، قاچاق انسان نام نهاده‌اند.

گروهی از جنایتکاران که به «مجرمین یقه سفید» شهرت دارند، با قوانین بین‌المللی و قوانین داخلی بسیاری از کشورها و مقررات مربوط به اقتصاد و موضوعات مالی و با تکنیک‌های مختلف، مثل اطلاعات الکترونیکی آشنایی دارند و فنون خاصی در ارتکاب جرم به کار می‌برند، از چنگ قانون فرار کنند.

در این موارد انترپول با سایر سازمانهای بین‌المللی، مثل سازمان ملل متحد، شورای همکاری گمرکی، شورای اروپا و غیره همکاری دارد. جعل اسکناس از آن نوع جرائم است که جنبه بین‌المللی دارد، و پول هر کشوری را می‌شود در کشور دیگر جعل کرد. دبیرخانه پلیس بین‌الملل، مرکز اطلاعات بین‌المللی است و آزمایشگاه آن اسکناس‌ها و چک‌های مظنون و مشکوک تسلیمی را مورد آزمایش و بررسی قرار می‌دهد. چنان‌که قبلاً اشاره شد دبیرخانه انترپول مجله‌ای تحت عنوان Counterfeits and Forgeries (پول تقلبی و جعل) به پنج زبان چاپ و منتشر می‌کند. این نشریه تخصصی ماهانه انتشار می‌یابد و در

دسترس دفتر مرکزی، سرویس‌های مجری قانون، بانک‌ها و سایر مؤسسات رسمی که با جعل اسکناس مبارزه می‌کنند قرار داده می‌شود. این مجله در دو قسمت چاپ می‌شود؛ قسمت اول شامل خصوصیات انواع مختلف جعل و قسمت دوم شامل اسکناس‌ها و چک‌های مسافرتی اصیل است. قسمت اول دارای اطلاعاتی محرمانه است و اشتراک آن با اجازه دبیرخانه صورت می‌گیرد.

سایر انواع پول تقلبی و اسناد جعلی، مثل اسناد پرداخت، اسناد سجلی، اسناد مسافرتی نیز در دبیرخانه مورد آزمایش و بررسی قرار می‌گیرد. انترپول دوره‌های تعلیمی مربوط به رسیدگی به جرائم مالی را توسعه داده است.

علاوه بر تجزیه و تحلیل اطلاعات برای شناسایی جرائم پولی، گروه، مسؤول مطالعه و بررسی تکنیک‌هایی است که به پلیس محلی کشورهای عضو کمک می‌کند تا بتوانند دزایی‌های غیرمشرع را شناسایی، بلوکه و مصادره نمایند.

قاچاق موادمخدر بدون شک در سطح بین‌المللی آن‌چنان در کشورهای مختلف ریشه دوانیده که درگیر شدن پنج یا ده کشور در رسیدگی به یک پرونده موادمخدر خیلی معمولی و طبیعی است.

همکاری در زمینه موادمخدر، محل تولید آن، راه‌های حمل و نقل، توزیع و مصرف آن و محل استقرار آزمایشگاههای مخفی و اشخاصی را که در عملیات قاچاق شرکت دارند روشن می‌کند. دایره موادمخدر دبیرخانه مأمورین رابطی دارد که با سازمان‌های مبارزه با موادمخدر کشورهای عضو در تماس هستند. این دایره با سیستم کمک‌های ویژه به سازمان انترپول اداره می‌شود. افسران رابط، مأمورین دفتر مرکزی را با تشکیل کنفرانس راهنمایی می‌نمایند تا در جمع‌آوری اطلاعات و برخورد با مسائل قاچاق قادر به استفاده از راهبرد خاص باشند.

دایره موادمخدر اسناد لازم را تهیه و بین دفتر مرکزی توزیع می‌کند؛ از آن جمله است پیام هفتگی اطلاعات موادمخدر، تحلیل آمار ماهیانه و گزارش‌های سالانه.

#### پانویس:

#### 1. International Criminal Police Commission

۱. کمیسیون بین‌المللی پلیس جنائی.
۲. این شهر در فرانسه واقع است.